

Erkki Liikanen  
Suomen Pankki

# Näköaloja satavuotiaan tulevaisuuteen

KEVA-päivä 16.3.2017





# Teemat

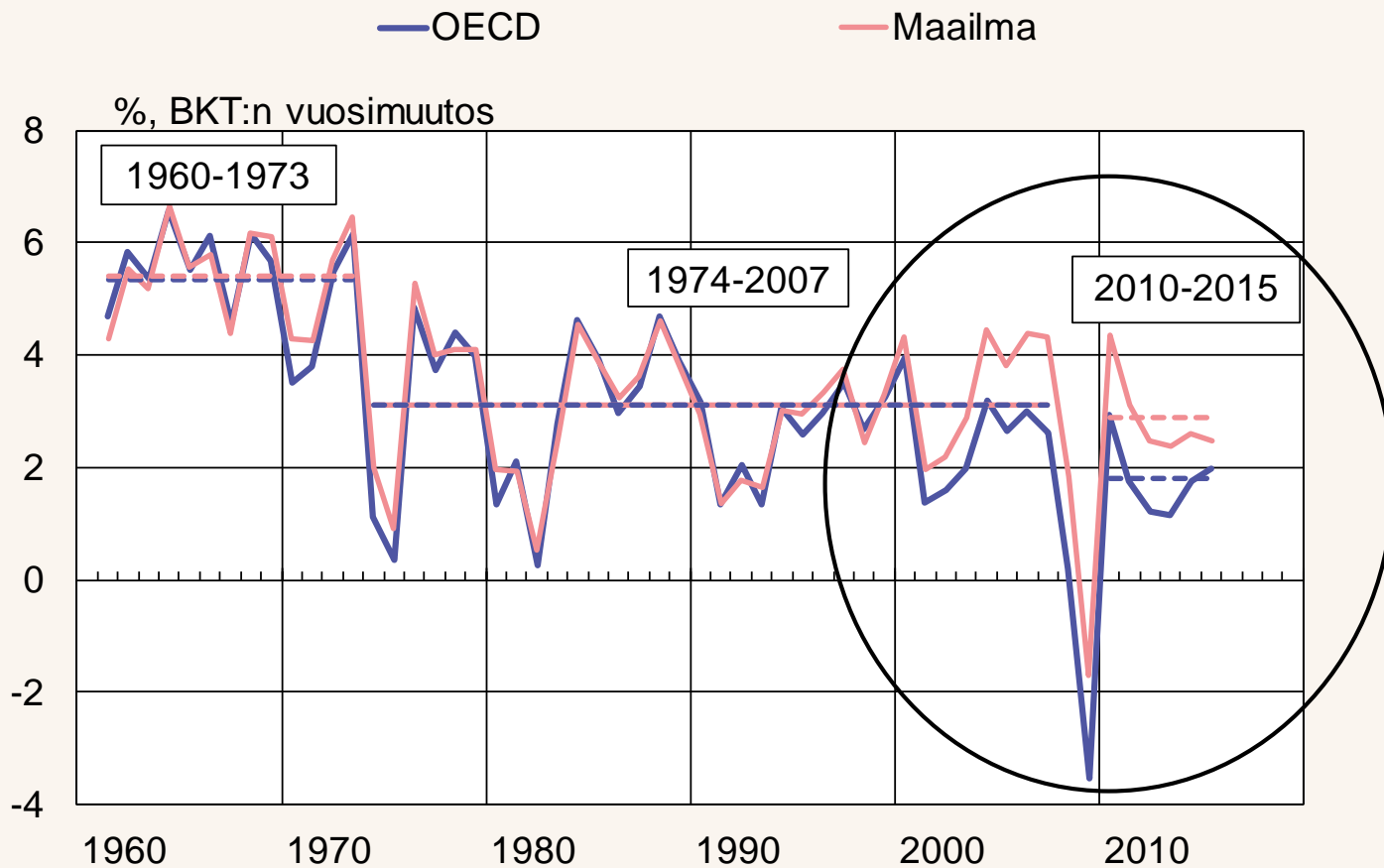
- ***Kehittyneiden maiden ml. euroalueen talouskehityksestä***
- ***EKP:n rahapolitiikka kasvua tukevaa***
- ***Kotimaan talouden lähiaikojen näkymissä nyt hieman parempaa***
- ***Mutta julkisen talouden haasteet jatkuvat***



# *Kehittyneiden maiden talouskehityksestä*



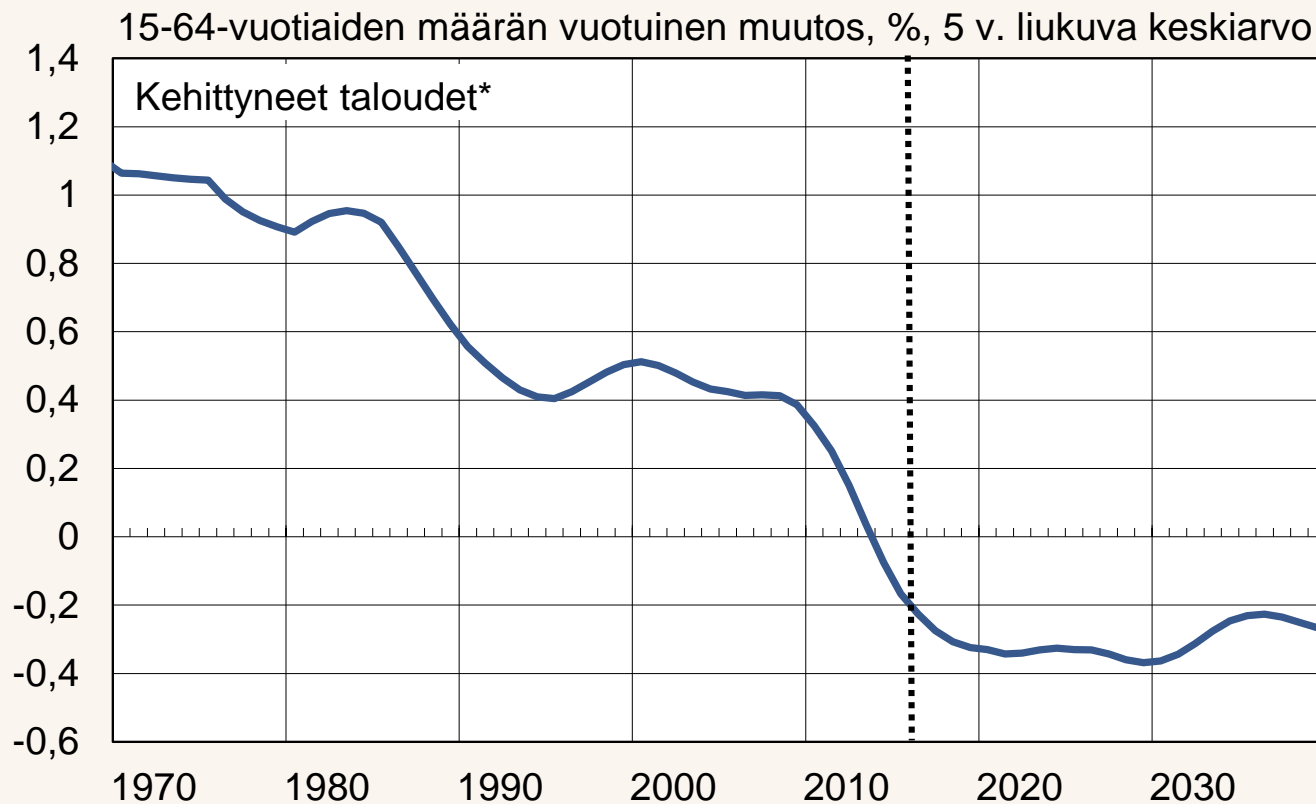
# Kehittyneiden maiden kasvu ollut vaimeaa 2010-luvulla



Lähde: World Bank.



# Työikäisen väestön määrän kasvu hidastunut kehittyneissä talouksissa



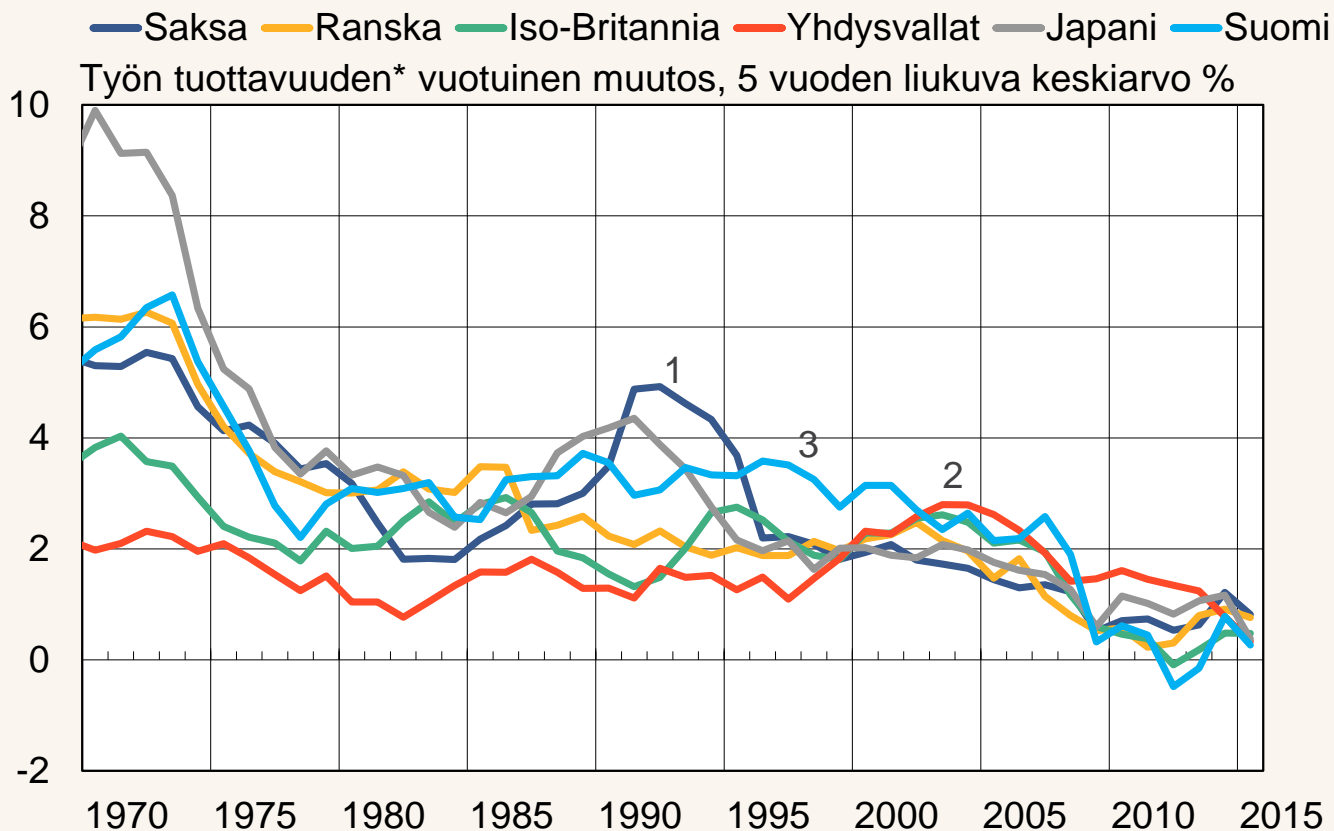
\*) Eurooppa, Pohjois-Amerikka, Australia, Uusi-Seelanti ja Japani.

Lähde: YK.

33899



# Myös työn tuottavuuden kasvu hidastunut kehittyneissä talouksissa



\*) Tuotanto työtuntia kohti.

Lähde: Conference Board.

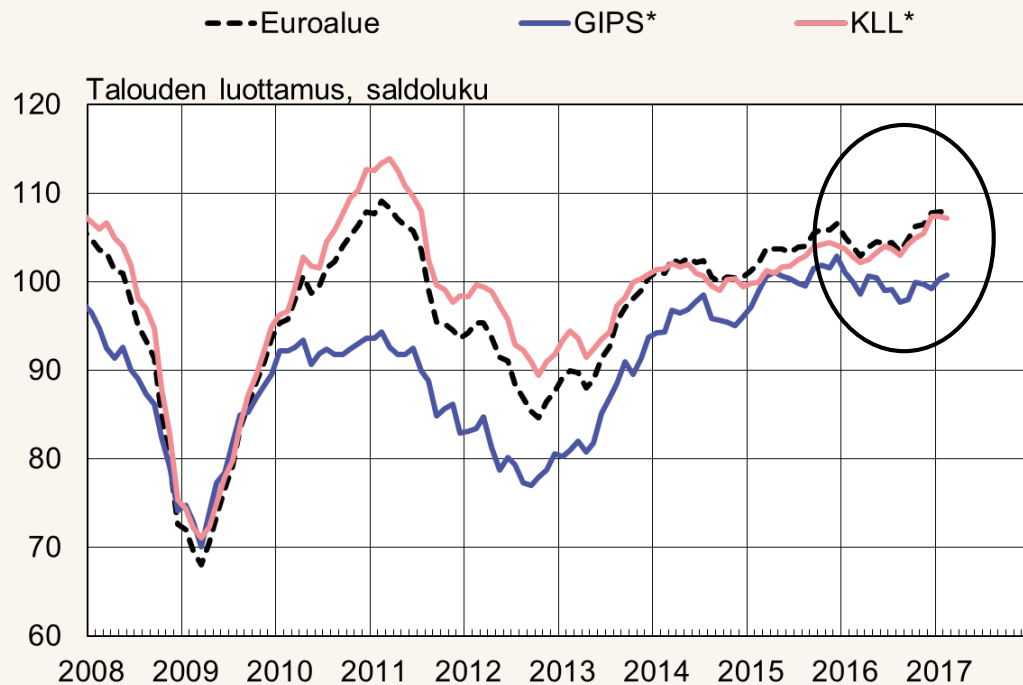
33899



# ***Euroalueen talouskehityksestä ja EKP:n rahapolitiikasta***



# Euroalueella talouden luottamus on kohentunut



Lähteet: Euroopan komissio, Macrobond ja Suomen Pankin laskelmat.

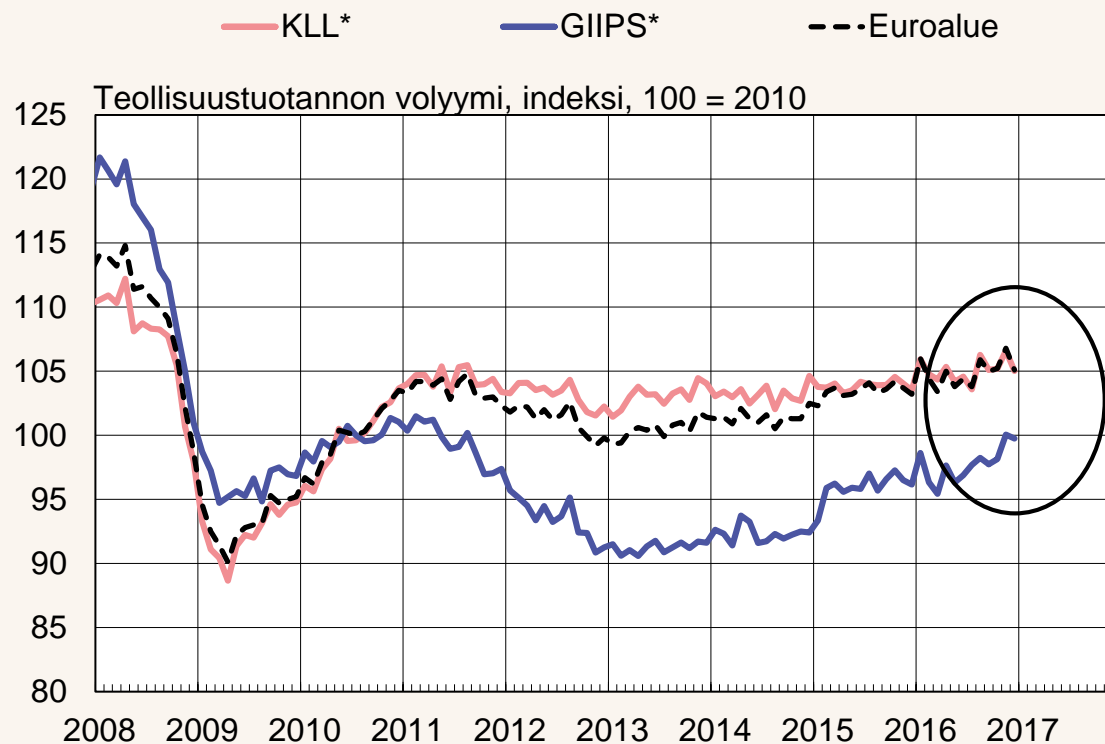
\* GIPS: GR,IT,PO,SP. KLL: BE,AT,GE,FR,FI,NL.

patu32425@luotGiips





## ... ja teollisuustuotanto piristynyt



Lähteet: Eurostat, Macrobond ja Suomen Pankin laskelmat.

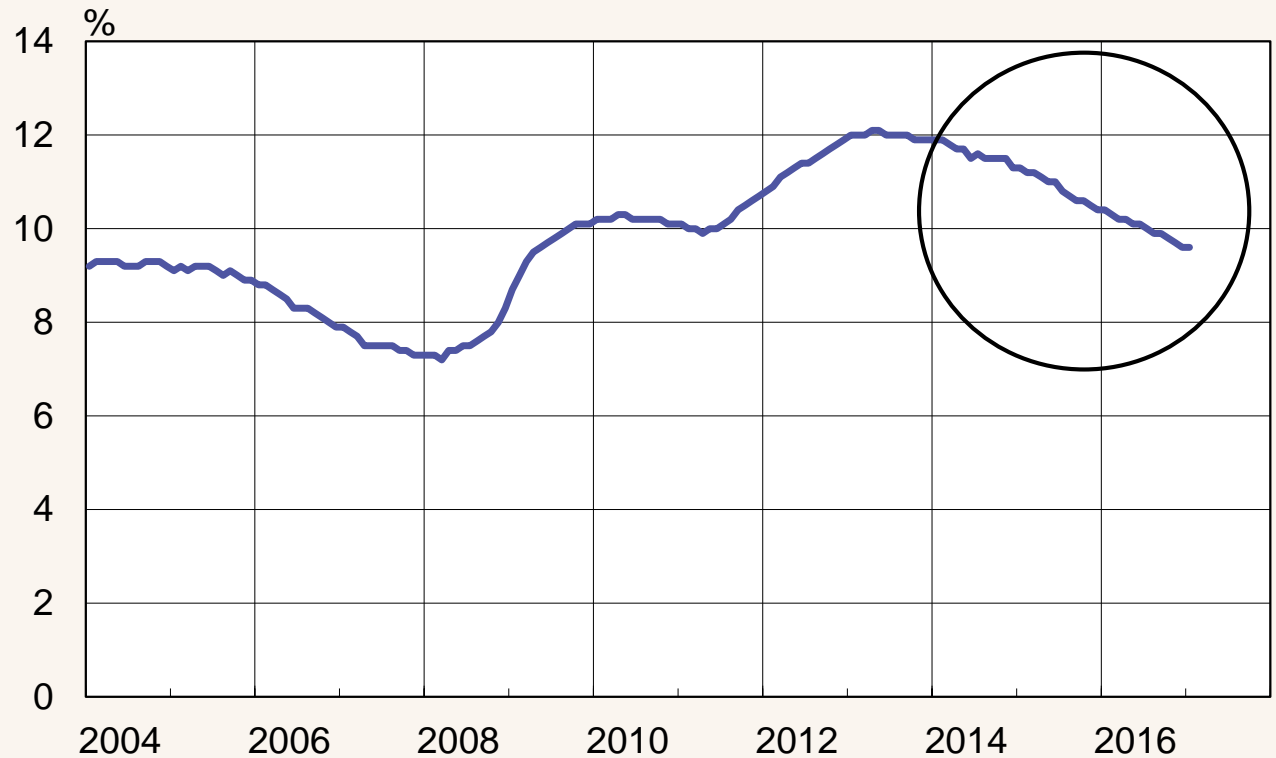
\*GIIPS: GR,IT,IR,PO,SP. KLL:GE,FR,NL,BE,AT,FI.

patu32425@teollGiips



# Euroalueella työttömyys vähentynyt, vaikka taso edelleen korkea

## Työttömyysaste



Lähde: Macrobond.

patu32427@työttömyys



## EKP:n ennusteet euroalueelle (3/2017)

### ■ BKT:n kasvu:

<b>2017</b>	<b>1,8%</b>
<b>2018</b>	<b>1,7%</b>
<b>2019</b>	<b>1,6%</b>

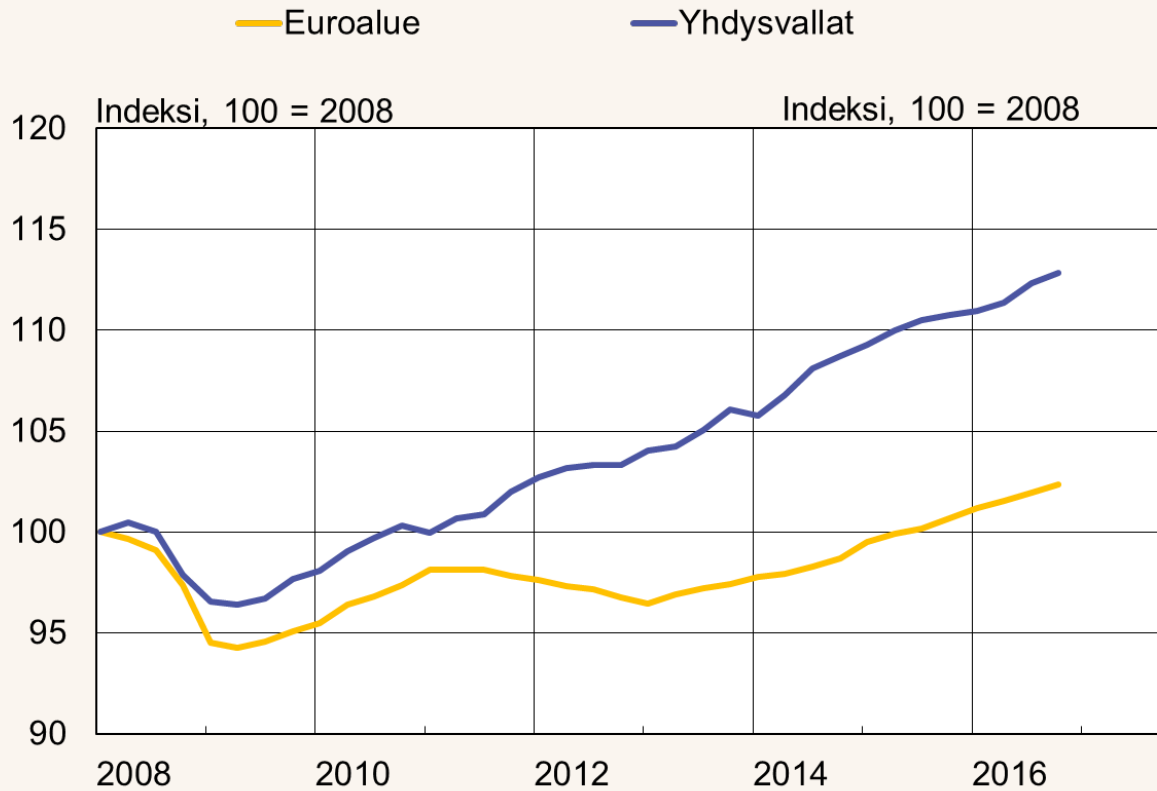
### ■ Inflaatio:

<b>2017</b>	<b>1,7%</b>
<b>2018</b>	<b>1,6%</b>
<b>2019</b>	<b>1,7%</b>



# Euroalue koki kaksoistaantumaa

## BKT

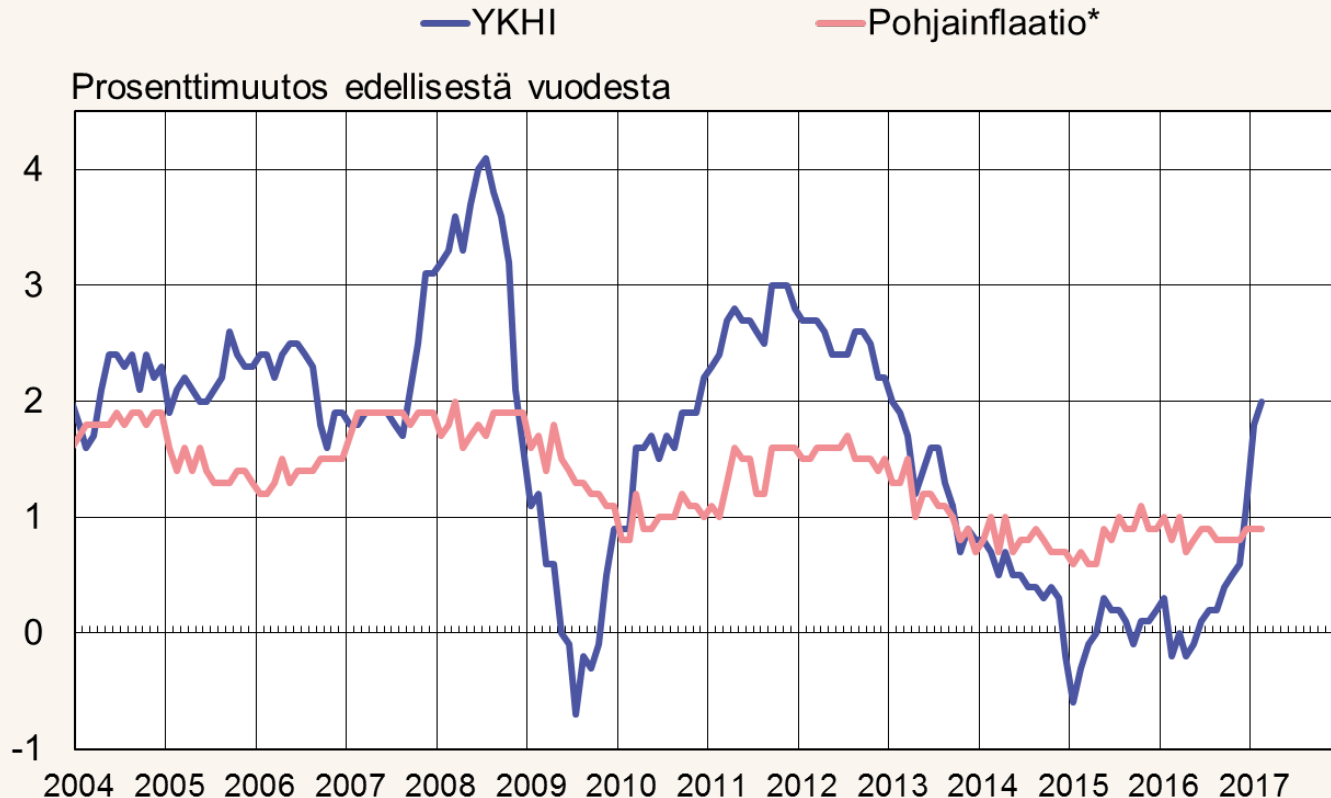


Lähteet: Maiden tilastoviranomaiset ja Macrobond.

patu32427@BKTind



# Inflaatio (YKHI) noussut pääosin öljyn vetämänä, pohjainflaatio yhä vaimeaa



Lähteet: EKP ja Macrobond.

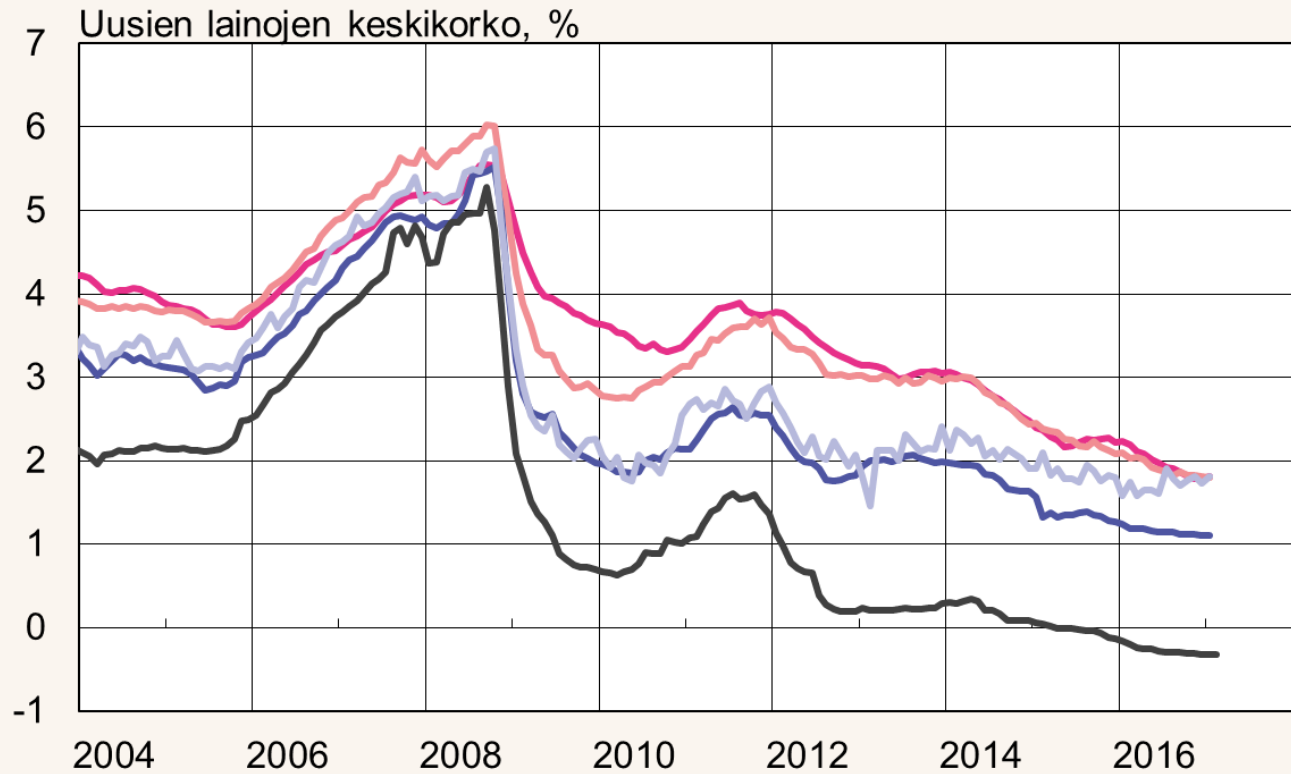
patu32426@YKHI

\* YKHI pl. energia, ruoka-, alkoholi-, ja tupakkatuotteet.



# Kevyt rahapolitiikka välittyy euroalueen lainakorkoihin..

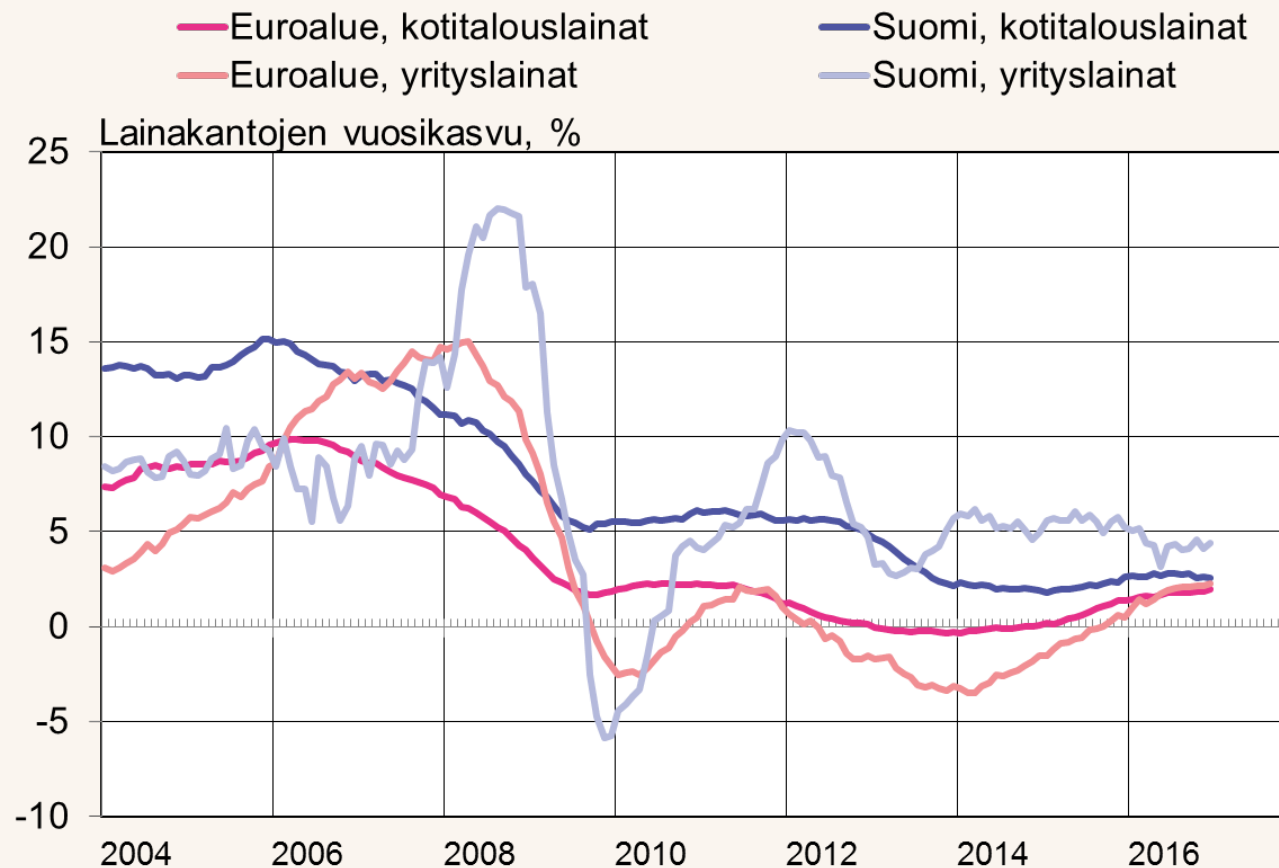
- Euroalue, kotitaloudet
- Euroalue, yritykset
- Suomi, kotitaloudet
- Suomi, yritykset
- 3kk euribor



Lähde: EKP, Macrobond.  
32422@antolainakorot



## .. ja tukee lainakantojen kasvua



Tasesiirroista ja arvopaperistamisesta korjatut kannat.

Lähteet: EKP ja Macrobond.

patu32422@lainakannat



## EKP:n neuvosto päätti 9.3.2017 jatkaa kasvua voimakkaasti tukevan rahapolitiikan mitoituksen tiellä

- 1. Osto-ohjelmaa jatketaan 2017 loppuun asti ja tarvittaessa sen jälkeenkin, kunnes inflaatio on palautunut kestävästi tavoitteen mukaiseksi.***





# Hintavakaustavoitteen kestäväen täyttymisen neljä edellytystä

- 1. Hintavakaus on määritelty ja sen toteutumista tarkastellaan keskipitkällä aikavälillä.**
- 2. Inflaation tulee konvergoitua tavoitteeseen kestäväällä tavalla; ohimenevä hintojen nousu ei riitä.**
- 3. Inflaation tulee toteutua niin, että se pitää itseään yllä; eli hintakehitys on tavoitteen mukaista myös tilanteessa, jossa rahapolitiikan nykyinen erittäin kevyt mitoitus poistetaan.**
- 4. Tavoite on määritelty koko euroalueen kattavalle keskimääräiselle inflaatiolle; yksittäiset maat voivat poiketa selvästikin keskiarvosta.**



## EKP:n neuvosto päätti 9.3.2017 jatkaa kasvua voimakkaasti tukevan rahapolitiikan mitoituksen tiellä

1. Osto-ohjelmaa jatketaan 2017 loppuun asti ja tarvittaessa sen jälkeenkin, kunnes inflaatio on palautunut kestävästi tavoitteen mukaiseksi.
2. ***Rahapoliittiset korot pysyvät matalalla vielä netto-ostojen päättymisen jälkeenkin***



## Maaliskuun kokouksen korkoihin kohdistuva ennakoiva viestintä

**EKP:n neuvosto kertoi odottavansa ohjauskorkojen pysyvän nykyisellä tasolla tai alempina pidemmän aikaa ja vielä omaisuuserien ostojen päätyttyäkin.**

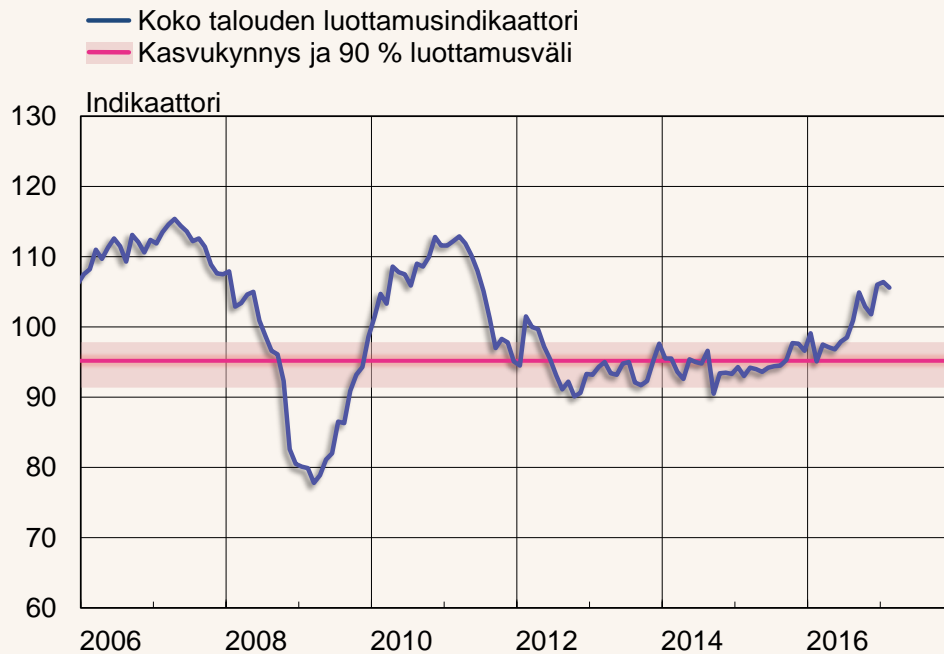
*“Jo maaliskuussa 2016 neuvosto kertoi, ettei se varsinaisesti odota lisäkoronlaskun tulevan tarpeelliseksi, mutta uusi data voi myös muuttaa tilannetta ja näkymiä. Koska vieläkään ei voida sanoa, että inflaatio olisi tavoitteessaan siten, että se ylläpitää itseään, koronlaskun mahdollisuus jätettiin kommunikatioon.” (Draghi, Q&A, 9.3.2017)*



# *Kotimaan talouden näkymät*



# Kotimaan taloudesta nyt hieman parempaa



Lähteet: Euroopan komissio, Suomen Pankin laskelmat.

2.9.2016  
eurojatalous.fi

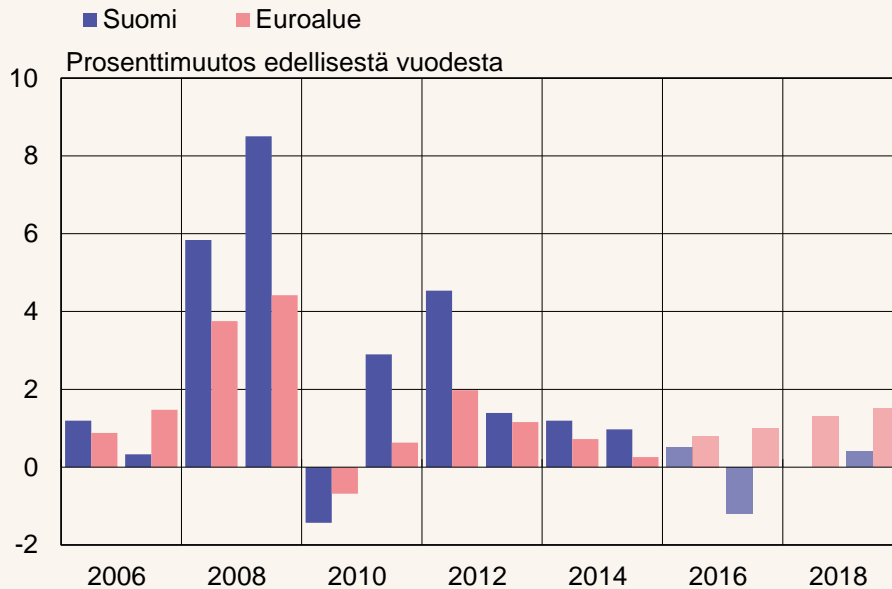
30384@Koko talouden luottamus

- Työmarkkinat vahvistuneet +
- Teollisuustuotannon alamäki taittunut +
- Kilpailukyky sopimus parantaa hintakilpailukykyä +
- Rahapolitiikka tukee kasvua =
- Luottamus talouteen vahvistunut



# Kilpailukyky sopimus parantaa hintakilpailukykyä

## Yksikkötyökustannukset



Lähteet: Eurostat, EKP ja Suomen Pankin laskelmat.

24515@Yksikkötyökustannukset v

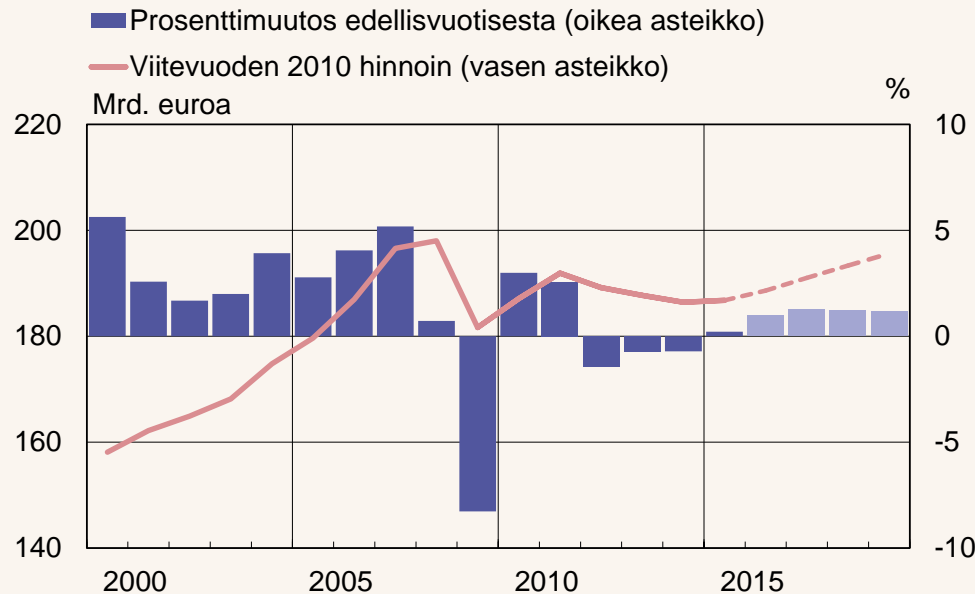
- Yksikkötyökustannusten kasvu jää selvästi muuta euroaluetta hitaammaksi
- Työn kysyntä kasvaa
- Osa kustannusten alenemisesta välittyy hintoihin
- Vienti vauhdittuu, samoin investoinnit
- Tulevina vuosina tarvitaan edelleen kauppakumppanimaita hitaampaa yksikkötyökustannusten nousua



# Pitkä taantuma jäänyt taakse, mutta tuleva kasvu totuttua hitaampaa

(Päivitetyt luvut julkaistaan 16.3. klo 15.)

## Kokonaistuotannon määrä



Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

13.12.2016  
eurojatalous.fi  
24078 @E&T 5\_2016

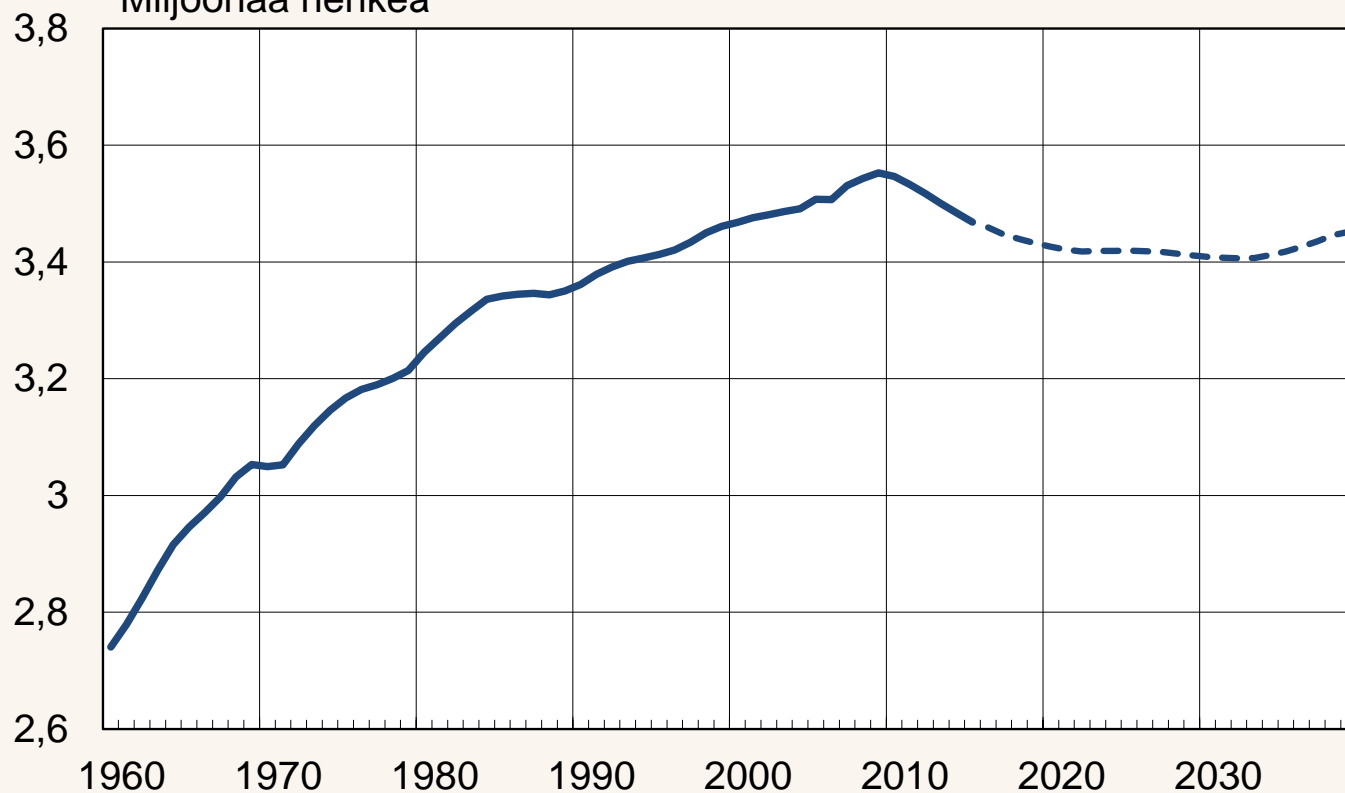
Kokonaistuotanto, %	
2016	1,6
<b>Joulukuun ennuste:</b>	
2017e	1,3
2018e	1,2
2019e	1,2



# Kasvuvauhtia rajoittaa työikäinen väestön väheneminen

Työikäisen väestön määrä (15–64-vuotiaat)

Miljoonaa henkeä



Lähde: Tilastokeskus.

27747





# Lisäksi Suomessakin kasvuvauhtia rajoittaa totuttua hitaampi tuottavuuskasvu

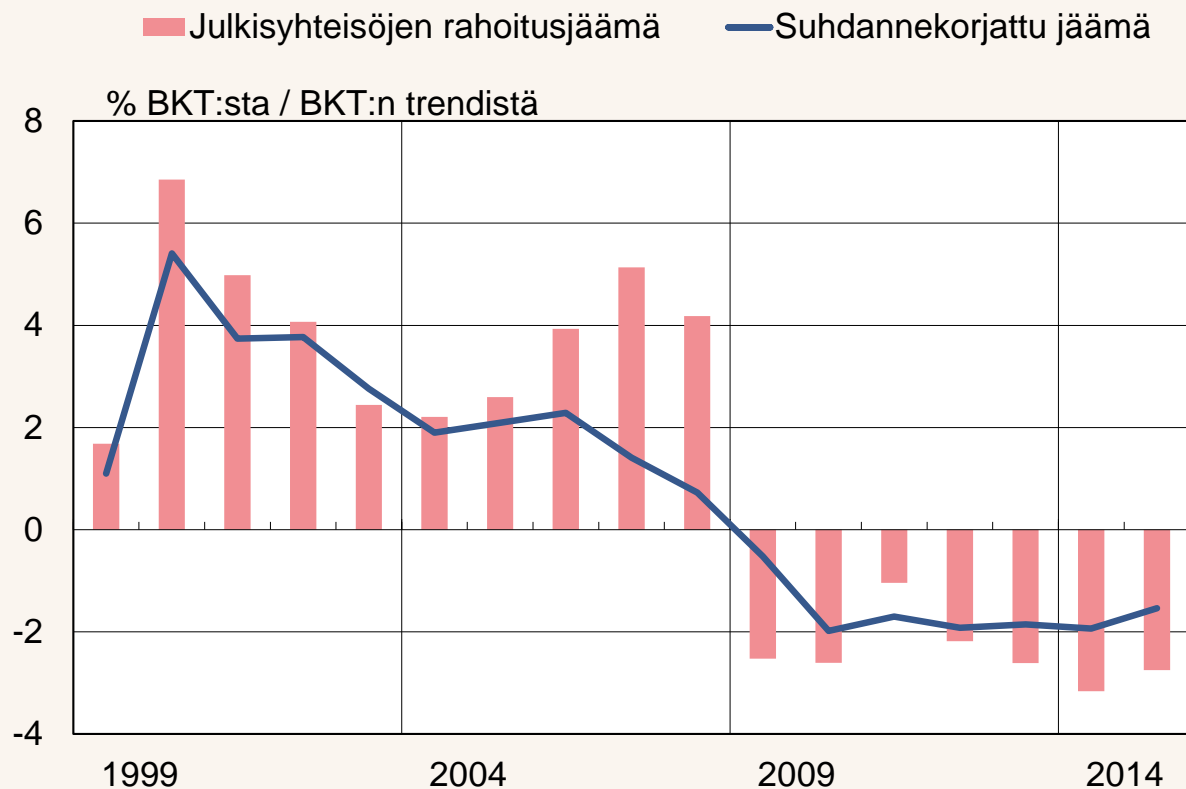
- **Rakennemuutos**
  - *Korkean arvonlisän tuotantoa menetetty*
  - *Kysyntä tulee kasvamaan hitaan tuottavuuskasvun aloilla*
- **Yritysten investointien viime vuosien vaimuus heikentänyt tuotantomahdollisuuksia**
  - *Tuotannolliset investoinnit supistuivat pitkään*
  - *Sekä aineelliset että t&k-investoinnit aiempaa vähäisempiä*



## *Julkisen talouden haasteet jatkuvat*



# Julkinen talous jousti finanssikriisissä – samalla syntyi rakenteellinen ongelma

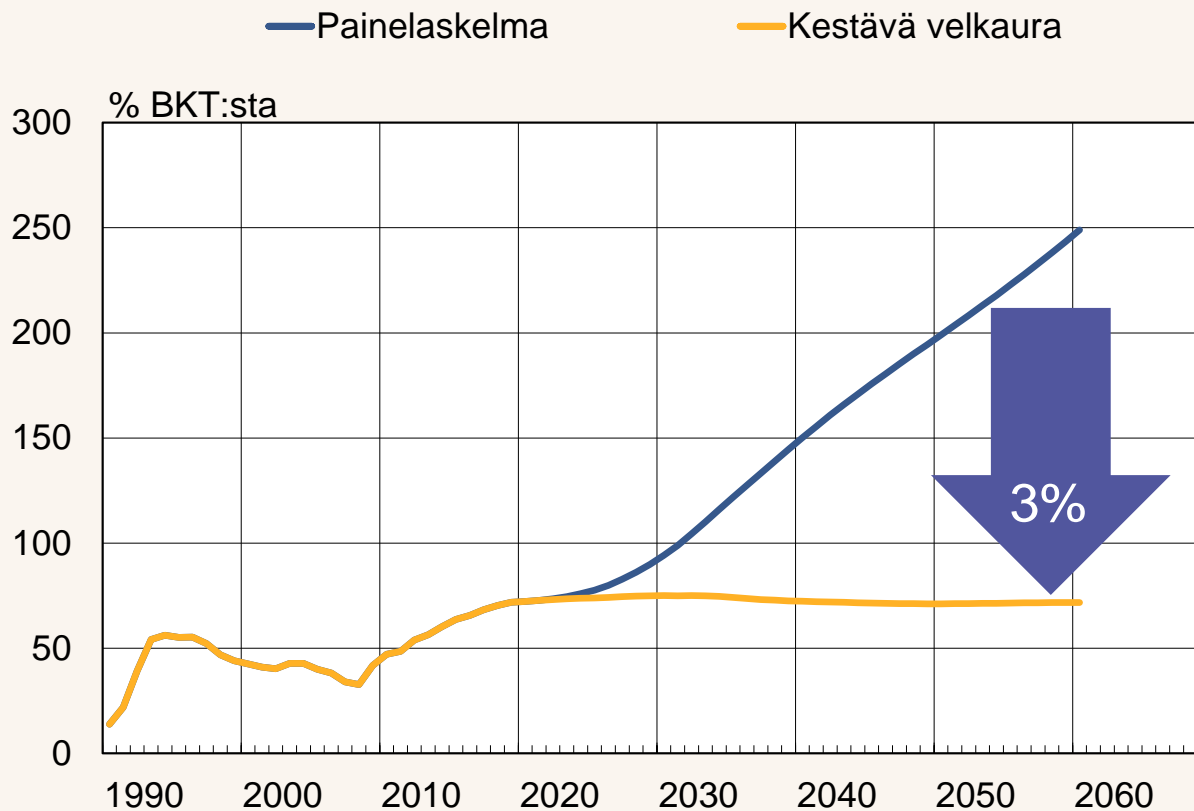


Lähde: Euroopan komissio.

34070



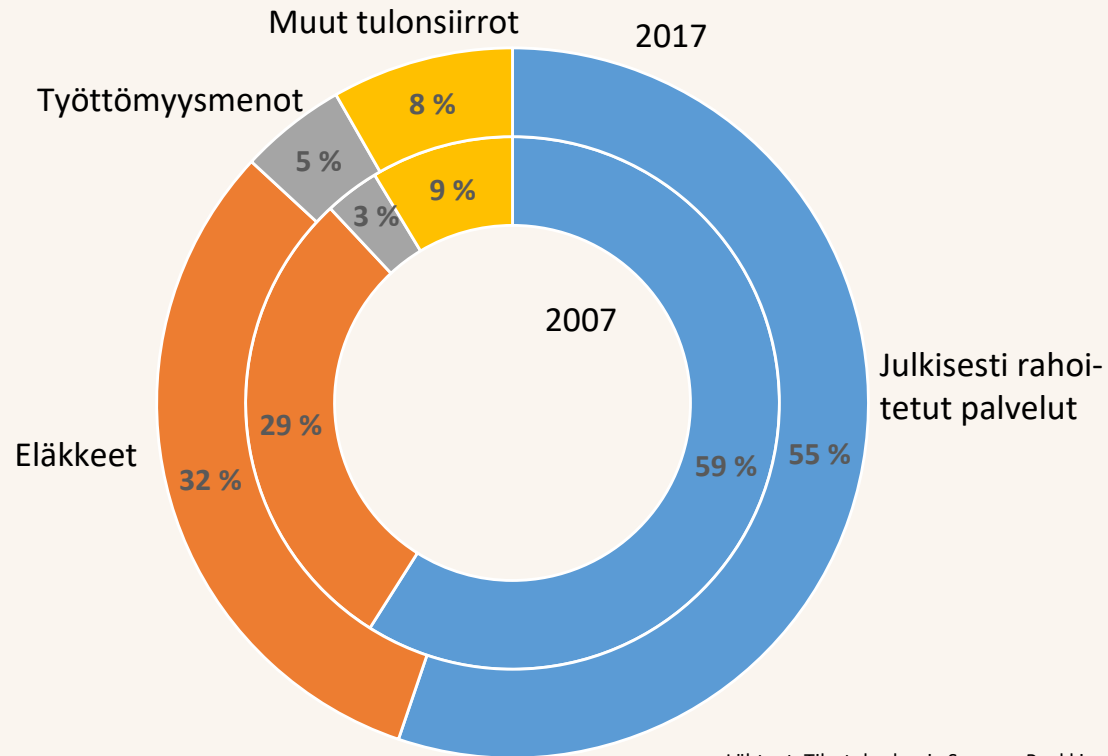
# Velkaantuminen ei taitu pysyvästi – kestävyysoongelma ratkaisematta



Lähde: Tilastokeskus, Suomen Pankki.



# Eläkkeet ja työttömyyskorvaukset vievät tilaa muilta julkisilta palveluilta



Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.  
32381



## Nyt otettava lisävelka lankeaa nuorten maksettavaksi

- *Julkisen velan kasvu olisi pienempi ongelma, jos odotettavissa olisi vahvaa talouskasvua pidemmän aikaa*
- *Nykyisten nuorten maksettavaksi lankeamassa*
  - *Vanhempien ikäluokkien hoitomenot*
  - *Vanhempien ikäluokkien eläkkeistä suurin osa (rahastoimaton osa)*
  - *Kasvavan julkisen velan hoitaminen*
- *Aiempaa useampi nuori nyt ilman työtä tai opiskelupaikkaa*



**Kiitos!**